

Nr 391

Av fru **Johansson m. fl.**, *angående socialt försäkringskydd för hemmadöttrar, m. m.*

Under senare tid har alltfler förbättringar åstadkommits för att skapa ökad trygghet för de svaga eller nödlidande inom samhället. Sålunda har genom sjukförsäkring och invalidpensionering lugnare förhållanden skapats för många som förut sett inkomsten minska vid uppkommande sjukdomsfall eller eljest haft vacklande hälsa. Åldringar, änkor och även minderåriga barn i familjer, där familjeförsörjaren ryckts bort genom döden, skall genom folkpensionering och ATP kunna känna åtminstone ekonomisk trygghet inför framtiden.

Alltjämt pågår utredningar på socialpolitikens område, som har till syfte att undersöka vilka grupper inom samhället som fortfarande kan vara i behov av stöd. Den socialpolitiska kommittén, som har till huvuduppgift att insamla och sammanställa material till belysning av socialpolitikens nuvarande innebörd och verkningar, skall även söka kartlägga resterna av fattigdom och nöd i vårt land och mot bakgrund av erfarenheten pröva, i vad mån eftersatta gruppers förhållanden kan antas bli påverkade av socialpolitiska åtgärder. Såsom exempel på sådana grupper nämnes, förutom de syn- och hörselskadade, personer med åkommor på de psykiska sjukdomarnas och närliggande områden.

En sådan grupp har nämnts redan i riksdagsdebatten år 1958 angående ändring i lagen om folkpensionering, nämligen de s. k. hemmadöttrarna. Dessa har under hela sin livstid skött sina föräldrar ända till dess att föräldrarna på ålderns dagar avlidit; en arbetsuppgift, som i annat fall ålegat stat och kommun. När denna sysselsättning avslutats och hemmadöttrarna lämnats ensamma, har de ofta hunnit upp i en ålder överstigande 55 år. De har icke fått någon yrkesutbildning eller, om de i yngre dagar erhållit sådan, har de under många år icke kunnat uppehålla densamma. De kan därför icke träda ut i arbetslivet. De kan sköta ett hem, vårda en gammal far eller mor. När de rycks från den gärningen, har de svårt att klara sig i samhället. De har, som sagt, under hela sitt liv åtagit sig en arbetsuppgift, som egentligen ålegat samhället. Då måste också samhället ha vissa förpliktelser emot dem. De har genom den ensidiga livsföringen ofta i fråga om andlig receptivitet kommit in i ett sådant tillstånd, att de knappast kan tänkas kunna tillgodogöra sig försök till omskolning. De är ofta ej heller så anpassningsbara, att de kan åta sig liknande arbetsuppgifter på ny arbets-

plats. De har i regel ej heller kroppskrafter härtill, men de är ej så sjuka att de kan få sjukpension. Deras belägenhet torde därför intill dess de uppnått en ålder av 67 år, då de får folkpension, vara synnerligen prekär. De torde utan tvekan höra till de handikappade, som omnämnes i direktiven till socialpolitiska kommittén. Någon direkt kartläggning av gruppen har icke företagits utan bör bli föremål för utredning.

Med ovan karakteriserade grupp kan jämföras andra som under längre tid och under liknande förhållanden vårdat äldre eller sjuka personer.

Under hänvisning till vad sålunda anförts anhåller undertecknade,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att åtgärder måtte vidtagas i syfte att bereda här ifrågavarande grupp, de s. k. hemmadöttrarna m. fl., möjlighet till socialt försäkringsskydd och samma trygghet i socialt och ekonomiskt avseende, som andra samhällsmedborgare är berättigade till.

Stockholm den 26 januari 1960

Lisa Johansson

Edvin Gustafsson
i Bogla

Åke Zetterberg

Harald Hallén

Axel Landgren

Einar Andersson
Hyssna

Tyra Löfqvist

Tekla Torbrink

Lena Renström-Ingenäs

Erik Norén

Elsa Lindskog

Gunbjörg Thunvall

Rosa Svensson

Annie Jäderberg

Astrid Bergegren

Nancy Eriksson